

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

ärinimi: Osaühing Karitsu Rantšo

registrikood: 10222189

tänava/talu nimi, Karitsa karjamõis

maja ja korteri number:

küla: Karitsa küla

vald: Kaiu vald

maakond: Rapla maakond

postisihthnumber: 79320

telefon: +372 4845521, +372 5069094

faks: +372 4845245

e-posti aadress: karitsu.oppetalu@mail.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Bilanss	4
Kasumiaruanne	5
Rahavoogude aruanne	6
Omakapitali muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Bioloogilised varad	13
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	15
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	16
Lisa 9 Materiaalne põhivara	17
Lisa 10 Laenukohustused	19
Lisa 11 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	22
Lisa 14 Osakapital	22
Lisa 15 Müügitulu	23
Lisa 16 Muud äritulud	23
Lisa 17 Tööjõukulud	24
Lisa 18 Muud ärikulud	24
Lisa 19 Tingimuslikud kohustused ja varad	24
Lisa 20 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	26

Tegevusaruanne

Osaühing Karitsu Rantšo on vastavalt aktsionäride üldkoosoleku otsusele nr.2 09. aprillist 2001.a. aktsiaselt Karitsu Öppetlust ümberkujundatud ettevõtte, mis asutati 20. jaanuaril 1994.a. ja registreeriti ettevõtte registris juriidilise isikuna 29. märtsil 1994.a. Aktsiaseltsi ümberkujundamise kohta OÜ Karitsu Rantšoks on äriregistris kandeotsus A13355/6 11. oktoobrist 2001.a. , mille alusel alates 01. novembrist 2001.a. on ettevõtte OÜ Karitsu Rantšo. Äriühing kuulub 100%-liselt Eesti Vabariigi kodanikele.

Alates 2006.a. on osaühingu põhitegevuseks põhikirja alusel lihaisekasvatuse, nende tõuaretuse, üleskasvatatud lihaseiste müük tõuloomadena teistele lihaseiskasvatajatele või lihuloomadena lihakombinaatidele. Alates 2010.a. müüb osaühing noorpulle nuumale oma tütarettevõttele OÜ Mandirei. Samuti müüakse tütarettevõttele sööta ja osutatakse loomade hooldusteenuseid. Lihaseiste kasvatamisest laekub ettevõttele põhiline müügitulu.

OÜ Karitsu Rantšo toodab oma loomakasvatusele 100 %-liselt ise sööta. Kuna ettevõtte tegeleb juba 10-ndat aastat mahetootmisega nii taime- kui ka lihaseiskasvatamise osas, ei ole lubatud söötade juurde ostmise mittemahetootmisega ettevõtetest.

OÜ Karitsu Rantšo toodang müüakse Eesti Vabariigi piires.

2013.a. majandusaastal oli ettevõtte müügitulu kokku 143 379 eurot, mis võrreldes eelneva majandusaastaga vähenes 5629 euro ehk 3,78 % võrra. Aruande majandusaasta puhaskasum kokku oli 88 882 eurot , mis vähenes võrreldes eelneva s.o. 2012.a. majandusaastaga 32 058 euro ehk 26,5 % võrra.

Peamised suhtarvud:

	2013.a.	2012.a.	2011.a.	2010.a.
Tulu kasv %-des	- 3,77	35,6	12,9	79,4
Brutokasumi muutus	- 33 012	12 692	48 104	2 099
Puhaskasum	87 068	120 937	109 340	60 919
Kasumi kasv %-des	- 28,01	10,6	79,5	-0,7
Käiberentaabilus %-des	60,7	81,2	99,5	48,2
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	4,67	3,89	5,22	4,90
Varade puhastulukus	11,08	10,01	10,71	7,06
Tegevustulukus	60,7	81,2	99,5	48,2

2013.a. müüs ettevõtte tapaloomadeks lihakombinaati 11 pead ja Estonian - ACB- Vianco kaudu tapale veel 13 pead väljaprakeeritud põhikarja ammelehma. Tapale müüdi ka 11 noorlooma. Elusloomadeks müüdi 89 noorlooma, neist 50 pead oma tütarettevõttele nuumale , ja 2 põhikarja-pulli ja 1 ammelehm. Aruande majandusaastal saadi juuresündi 133 pead ja osteti juurde karja täienduseks 2 noorpulli. Põhikarja täienduseks 14 noorloomaja hukkus 9 noorlooma , neist aruandeaasta sündidest 6 pead. Peale selle hukkus raske poegimise tagajärjel 6 ammelehma. Bilansipäeva seisuga s.o.31.12.2013.a. kuulus OÜ Karitsu Rantšo bioloogiliste varade koosseisu noor- ja nuumveiseid kokku 167 pead ja põhikarja loomadest 126 ammelehma ja 7 tõupulli. Peale selle kuulub osaühingu bioloogiliste varade koosseisu veel üks noor- ja kaks täiskasvanud hobust.

Taimekasvatussaadusi toodab osaühing põhiliselt oma ettevõtte loomakasvatuse varustamiseks söödana ja tütarettevõttele OÜ Mandireile müügiks seoses pullide nuumamisega. Ettevõtte kasutuses oli 2013.a. majandusaastal põllumajandusmaad koos rendimaadega kokku 759,03 hektarit koos rendimaadega. Majapidamises on mahepõllumajanduslik tootmine. Aruande majandusaastal kasvatati teravilja 30,85 hektaril. Teravilja kogusaak oli 59,39 tonni, teraviljapõhku saadi 77 tonni. Põldheina varuti kokku 497,7 tonni ja matsalu luhahaina 500 tonni, silo varuti kokku 1 735,5 tonni. Taimekasvatustoodang võetakse arvele tegelikult omahinnas.Aruande majandusaastal hinnati halva kvaliteedi tõttu alla tootmiomahinnast madalamaks Matsalu luhahain, kuna see sisaldas väga palju kulu.

Järgneval majandusaastal jätkab ettevõtte sama majandustegevusega. Plaanis on lõpetada sõnnikuhoidlate ja teised pooleliolevad objektid. ja alustada suurfarmi lautade katuste rekonstrueerimisega , kui selleks võimalus avaneb. Loomakasvatuse osas tuleb rohkem tähelepanu pöörata tõuaretusele, et oleks võimalik müüa rohkem tõuloomi. Nende müügist on võimalik saada rohkem sissetulekut kui lihuloomadena müügi korral. Taimekasvatuse osas tuleb pöörata rohkem tähelepanu söötade kvaliteedile ja õigeaegsele koristamisele.

Aruande majandusaastal töötas ettevõttes keskmiselt 8 inimest ja nende töö - ja puhkusetasudeks kokku arvestati 83 108 eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	50 848	89 255	2
Nõuded ja ettemaksed	161 470	120 744	3,11
Varud	63 895	58 117	4
Bioloogilised varad	215 201	164 110	5
Kokku käibevara	491 414	432 226	
Põhivara			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	4 346	4 346	6
Finantsinvesteeringud	3 144	3 144	7
Kinnisvarainvesteeringud	8 309	8 309	8
Materiaalne põhivara	685 482	647 500	9
Bioloogilised varad	101 373	113 239	5
Kokku põhivara	802 654	776 538	
Kokku varad	1 294 068	1 208 764	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	59 546	79 778	10
Võlad ja ettemaksed	45 637	31 394	11,12
Kokku lühiajalised kohustused	105 183	111 172	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	71 639	60 592	
Sihtfinantseerimine	40 198	40 198	13
Kokku pikaajalised kohustused	111 837	100 790	
Kokku kohustused	217 020	211 962	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	34 112	34 112	14
Kohustuslik reservkapital	10 545	10 545	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	945 323	831 208	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	87 068	120 937	
Kokku omakapital	1 077 048	996 802	
Kokku kohustused ja omakapital	1 294 068	1 208 764	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Müügitulu	143 379	149 008	15
Muud äritulud	185 106	195 324	16
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	25 707	12 415	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	52 302	22 995	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-807	17 746	
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel	9 723	35 042	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-124 737	-137 631	
Mitmesugused tegevuskulud	-12 205	-11 221	
Tööjõukulud	-114 378	-103 577	17
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-48 687	-37 267	
Muud ärikulud	-21 665	-16 084	18
Kokku ärikasum (-kahjum)	93 738	126 750	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	0	-195	
Intressikulud	-4 787	-5 509	
Muud finantstulud ja -kulud	-69	-106	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	88 882	120 940	
Tulumaks	-1 814	-3	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	87 068	120 937	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	93 738	126 750	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	48 687	37 267	
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-5 916	-14 750	
Muud korrigeerimised	-36 029	-8 733	
Kokku korrigeerimised	6 742	13 784	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-40 726	-19 111	
Varude muutus	-56 869	-15 733	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	5 989	-44 855	
Makstud ettevõtte tulumaks	0	-521	
Kokku rahavood äritegevusest	8 874	60 314	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-10 937	-8 125	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	15 628	8 628	
Laekunud bioloogilise vara müügist	30 168	14 226	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	34 859	14 729	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-850	-850	
Arvelduskrediidi saldo muutus	-5 000	20 000	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-61 491	-39 218	
Makstud intressid	-6 126	-3 757	
Makstud dividendid	-6 822	0	
Makstud ettevõtte tulumaks	-1 814	0	
Muud laekumised finantseerimistegevusest	38	44	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-75	-150	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-82 140	-23 931	
Kokku rahavood	-38 407	51 112	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	89 255	38 143	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-38 407	51 112	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	50 848	89 255	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2011	34 112	10 545	831 208	875 865
Korrigeeritud saldo 31.12.2011	34 112	10 545	831 208	875 865
Aruandeaasta kasum (kahjum)			120 937	120 937
31.12.2012	34 112	10 545	952 145	996 802
Korrigeeritud saldo 31.12.2012	34 112	10 545	952 145	996 802
Aruandeaasta kasum (kahjum)			87 068	87 068
Makstud dividendid			-6 822	-6 822
31.12.2013	34 112	10 545	1 032 391	1 077 048

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Karitsu Rantšo 2013.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mille põhinõuded tuginevad raamatupidamise seadusele ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis vastavad IFRS standarditele. Raamatupidamise aruande koostamisel on lähtutud olulisuse printsiibist. väheolulisi objekte on arvestatud ja aruandes kajastatud lihtsustatud viisil.

Raamatupidamise aastaaruande eesmärgiks on anda õige ja õiglane ülevaade raamatupidamiskohuslase finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest ning lähtutakse eeldusest, et raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust. OÜ Karitsu Rantšo kasumiaruanne on koostatud skeem 1 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

2013.a. majandusaasta raamatupidamisarvestuse korraldamisel on arvestatud Raamatupidamise Toimkonna juhendite muudatusi, mis jõustusid alates 1 jaanuarist 2013.a. Informatsiooni esitusviisi osas muudeti kasumiaruandes "Finantstulud- ja kulud 2012.a. kohta", seoses 01. jaanuarist kehtima hakanud taksonoomia tõttu, kus ühe elemendi asemel lisandus neli uut elementi:

Lisarea nimetus	31.12.2012	Muutus	31.12.2012
muud Finantstulud- ja kulud	-5 810	5 810	0
Intressikulud		-5 509	-5 509
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt		-195	-195
Muud finantstulud-ja kulud		-106	-106

Vigade korrigeerimine

Olulisi eelmiste perioodide suhtes avastatud vigu korrigeeritakse tagasiulatuvalt, välja arvatud juhtudel, kui vea mõju eelnevale perioodile ei ole võimalik usaldusväärselt määrata. Sellisel juhul korrigeeritakse varasematesse perioodidesse jääva vea mõju võrra aruandeperioodi varade, kohustuste ja jaotamata kasumi algsaldosid. Vea olulisuse määramisel lähtutakse Raamatupidamise Seaduse §16 punkt 4

ja Raamatupidamise Toimkonna RTJ 1 § 41- 46. 2013.a. majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel eelnevatesse perioodidesse ulatuvaid olulisi vigu ei avastatud.

Finantsvarad

Osaühingus loetakse finantsvaraks raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantsvara ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuste eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus, ning mis sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega seotud kulutusi. Finantsvara oste või müüke kajastatakse järjepidevalt ajal, mil osaühing saab ostetud finantsvara omanikuks ning kaotab omandiõiguse müüdud vara üle. Finantsvarad eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Lühiaja-liste kohustuste hulka on kajastatud need kohustused, mis tõenäoliselt tasutakse bilansipäevale järgneva 12 kuu jooksul, kõiki muid kohustusi kajastatakse pikaajaliste finantskohustustena.

Raha

Raha ja rahaekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otse meetodil.

Finantsinvesteeringud

Lühi- ja pikaajaliste finantsinvesteeringute kirjel arvestab OÜ Karitsu Rantšo teiste ettevõtete aktsiaid ja osasid. Lühiajalisi finantsinvesteeringutena kajastatakse kauplemise eesmärgil soetatud väärtpapereid (aktsiad, osad, võlakirjad). Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse muid osasid, mis on soetatud pikemaks perioodiks kui üks aasta. Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid

kajastatakse õiglaselt väärtuses siis, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Muid pikaajalisi osasid, mis on soetatud majandusliku seotuse tõttu, kajastatakse bilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

OÜ Karitsu Rantšo kajastab tütarettevõtte osasid nende soetusmaksumuses vastavalt Raamatupidamise Toimikonna juhendile RTJ 3 ning kooskõlas Raamatupidamise Seaduse § 29 ei koostata konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõttes tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, mis hinnatakse bilansis tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes, kusjuures iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja. Muude nõuete ja ettemaksetena kajastatakse ettevõttes mitmesuguseid muid nõudeid ja ettemakseid, need kajastatakse raamatupidamisbilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuses. Lootusetud nõuded hinnatakse alla ja kantakse muudesse ärikuludesse.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosnevad ostukuludest, tootmiskuludest või muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta või seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude kuludesse kajastamisel ning nende bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse ettevõttes kaalutud keskmise meetodit.

Bioloogilised varad

Põllumajanduslikku bioloogilist vara, mis toodetakse taimekasvatustoodanguna, hinnatakse raamatupidamisbilansis nende tegelikust soetusmaksumuses, milleks on nende tegelik tootmise omahind, kuna need toodetakse põhiliselt oma tootmistevõttes kasutamiseks ning nendel puudub antud piirkonnas aktiivne turg. Nende edasisel kajastamisel raamatupidamisarvestuses lähtutakse Raamatupidamise Toimikonna juhendist RTJ-4 "Varud" ning kajastatakse raamatupidamisbilansis kirjel "tarbitav bioloogiline vara". Taimekasvatustoodangu allahindlus seoses tema kvaliteediga kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruande kuludesse. Põllumajanduslik loomakasvatustoodang s.o. noor- ja nuumaloomad kajastatakse raamatupidamisbilansi kirjel "ebaküps bioloogiline vara" ning neid hinnatakse ettevõtte juhatuse poolt bilansipäeva seisuga õiglaselt väärtusesse, mille hindamise aluseks on võetud kõige hilisem sõltumatute osapoolte vahelist turuhinda, mis korrigeeritakse seoses müügiga tekkivate kuludega transpordile. Bioloogilise vara õiglase vara väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "kasum bioloogilise vara kasvust" või "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Ettevõttes arvestatakse noor- ja nuumaloomi bilansipäeva seisuga ebaküpseteks bioloogilisteks varadeks, kuna ei ole veel määratletud nende kasutamistotstarve ega sõlmitud müügilepinguid. Taimekasvatuse lõpetamata toodang - sügiskünd hinnatakse bilansipäeva seisuga tema teostamiseks tehtud tegelike kulutustega s.o. soetusmaksumuses.

Bioloogilise tootva varana arvestab ettevõtte põhikarja ämmasid ja tootmiseks kasutatavaid tõupulle ning hobuseid. Bioloogiline tootev vara võetakse esialgselt arvele nende soetusmaksumuses, kuhu on juurde arvestatud kõik nende ostmisel tehtud kulutused või nende üles kasvatamise maksumuses, kui nad on saanud küpseks ja kuuluvad arvestamisele tootva varana. "Ebaküpset tootvat vara" ettevõttes eraldi "ebaküpsetest bioloogilistest varadest ei kajastata, kuna bilansipäeva seisuga ei ole juhatusel teada nende kasutamine. Bilansipäeva seisuga hinnatakse tootev vara vajadusel õiglaselt väärtusesse, mida on võimalik saada nende müügi korral. Bioloogilise tootva vara müügil saadav kasu või kahjum, samuti nende hindamisel tekkivad kasumid või kahjumid kajastatakse kasumiaruandes "muude äritulude või -kulude" vastavate kirjetele. Bioloogilise tootva vara väljalangemine hukkumise või kadumise tõttu kajastatakse kasumiaruandes "muude ärikulude" koosseisu vastavale kirjele.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena arvestab osaühing kinnisvaraobjekte, mida ei kasutata oma majandustegevuses ning mida hoitakse turuväärtuse kasvu eesmärgil. Aruande majandusaasta bilansipäeva seisuga ettevõtte juhatuse kinnisvarainvesteeringuid ümber ei hinnanud, arvestades antud piirkonnas toimunud tehinguid sarnaste objektide osas.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse varasid, mis on pikaajalise kasutusperioodiga. Maa on arvel tema soetusmaksumuses, millele kaasnevad kõik tema soetamisega tehtud kulutused ning teda ei amortiseerita. Varasematel aastatel soetatud materiaalne põhivara, mida kasutatakse põllumajanduslikus tootmises ja mis on ettevõttele üle tulnud seoses põllumajandusreformiga, on raamatupidamisbilansis kajastatud nende üle tulnud või ümber hinnatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum. Ettevõtte enda poolt soetatud põhivara varaobjekte loetakse põhivaradeks alates 639 eurost, kui nende kasutusiga on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele algselt nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest, mis on vajalikud tema viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kapitalarendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Materiaalse põhivara amortiseerumisel kasutatakse lineaarset meetodit ja järgmisi amortisatsiooninorme:

hooned ja ehitised	3,5 %
masinad ja seadmed	8,0 %

muu põhivara 8,0 %

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvutamist alustatakse soetamise kuule järgnevast kuust või hetkest, mil ta on tootmistegevuses kasutatav. Amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse kui vara eeldatav lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust või kui vara eemaldatakse lõplikult kasutusest. Kui materiaalsele põhivara objektile on tehtud sellised parendustööd, mis tõstavad objektide võimet osaleda tulevikus majandusliku kasu loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objektide soetusmaksumusele. Muud kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludesse.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja ehitised	28 aastat
Masinad ja seadmed	12 aastat
Transpordivahendid	12 aastat
Muu materiaalne põhivara	12 aastat
Arvutid ja arvutisüsteemid	5 aastat

Rendid

OÜ Karitsu Rantšo klassifitseerib kapitali- ja kasutusrenti sõltuvalt tehingu sisust. Selliste põhivarade maksed, mis on soetatud kasutusrendilepingute alusel, kajastatakse vastavalt esitatud arvetele kuludesse.

OÜ Karitsu Rantšol on sõlmitud rendilepingud tootmiseks vajaliku maa osas eraisikutega ja riigilt renditud maade osas RMK-ga.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldavad kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustusi liigitatakse lühiajalisteks, kui selle tasumise tähtaeg 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast, või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse algselt nad arvele saadud tasu õiglasel väärtuses.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse ettevõttes netomeetodil s.t. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kuludesse tema kasuliku eluea jooksul. Juhul, kui osaühing ei täida sihtfinantseerimisega seotud tingimusi, kajastatakse mõju kui raamatupidamise hinnangute muutust selles perioodis, mil tagastamise vajadus saab teatavaks.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui ettevõtte on täitnud sihtfinantseerimisega seotud tingimused ja sihtfinantseerimine aset leiab s.t. kinnituskäskkiri on ettevõttesse laekunud. Juhul kui sihtfinantseerimisel saadavad vahendid ei ole ettevõtte laekunud, kuid kinnitus nende saamise kohta on ettevõttes olemas, kajastatakse need aruandeperioodi kasumiaruandes tuluna ja bilansis nõudena. Juhul kui järgneval perioodil ilmneb, et sihtfinantseerimise teel saadud vahendid tuleb mingil põhjusel tagastada, kajastatakse tagastamise vajadus aruandeperioodis, mil see ilmnes, kusjuures eelmiste perioodide võrdlusandmeid ei korrigeerita.

Põllumajandusliku tootmisega seonduvad sihtfinantseerimise tulud on kajastatud kasumiaruandes kirjele "muud äritulud". Osaühingul on seoses saadud keskkonnasõbraliku mahe põllumajandusliku toetusega kohustus jätkata põllumajanduslikku tootmist ettenähtud tingimustel vähemalt 4 järgneval aruandeperioodil. Kuna neid potentsiaalseid kohustusi ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, siis nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Tulud

Tulud on aruandeperioodi sissetulekud, millega kaasneb varade suurenemine või kohustuste vähenemine ja mis suurendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud osanike sissetulek osakapitali. Tulu toodangu müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis valmidusastme meetodil.

Kulud

Kulud on aruandeperioodi väljaminekud, millega kaasneb varade vähenemine või kohustuste suurenemine ja mis vähendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud omanikele teostatud väljamaksed omakapitalist. Osaühing kajastab kulusid samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana. Raamatupidamisbilansis on sellised kulutused kajastatud ettemaksetena ja kuludesse kantakse nad seega perioodil ,

mil nad toovad majanduslikku kasu.

Maksustamine

Ettevõttes kajastatakse maksud tekkepõhiselt ta on käibemaksukohuslane ja registreeritud üheks maksukohuslaseks tütarettevõttega OÜ Mandirei, kusjuures tasub emaettevõtteks tekkiva käibemaksukohustuse. Kõik müügid, välja arvatud tütarettevõttele, maksustatakse 20-%lise käibemaksuga. Kinnisvara koosseisust väljaüritud korteriüür kajastatakse maksuvaba käibena. Arvestatud töötasudelt peetakse kinni töötukindlustusmaks 1,4 % ning vajadusel ka kogumispension, isiku tulumaks 21 % ja arvestatakse juurde sotsiaalmaks 33 % ning ettevõtja poolt makstav töötuskindlustus maks 1 % vastavalt Eesti Vabariigi maksuseadustele. Kõikidelt muudelt väljamaksetelt peetakse kinni isiku tulumaks, kui lepingus ei ole märgitud teisiti. Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eesti Vabariigis ettevõtte kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasi lükkunud tulumaksunõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need välja on kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud aastaaruannet koostava ettevõttega sel määral, et nende vahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel

Ettevõtte käsitleb seotud osapoolena tütarettevõtet OÜ Mandirei, kelle omanik ta on 100%-liselt, ja ka tegevjuhtkonda ja nende lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse vähemalt järgmiste tehinguliikide lõikes : Kaupade ost-müük, Kinnisvara ja muude varade ost-müük, teenuste ost-müük, laenu andmine või saamine, garantii või tagatise andmine või saamine, muud tehingud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	339	600
Arvelduskontod	50 509	88 655
Kokku raha	50 848	89 255

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	61 917	61 917	
Ostjatelt laekumata arved	61 917	61 917	
Nõuded seotud osapoolte vastu	3 227	3 227	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 069	1 069	11
Muud nõuded	6	6	
Intressinõuded	6	6	
Ettemaksed	640	640	
Tulevaste perioodide kulud	509	509	
Muud makstud ettemaksed	131	131	
Nõuded PRIA vastu	89 803	89 803	
Ettemakstud marendilepingute tagatisraha	4 808	4 808	
Kokku nõuded ja ettemaksed	161 470	161 470	

	31.12.2012	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	26 451	26 451	
Ostjatelt laekumata arved	26 451	26 451	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 129	1 129	
Muud nõuded	44	44	
Intressinõuded	44	44	
Ettemaksed	933	933	
Tulevaste perioodide kulud	808	808	
Muud makstud ettemaksed	125	125	
Nõuded PRIA vastu	87 379	87 379	
Ettemakstud maarendilepingute tagatisrahad	4 808	4 808	
Kokku nõuded ja ettemaksed	120 744	120 744	

Ostjatelt laekumata arvete summast moodustab põhilise osa tütarettevõtte OÜ Mandirei võlgnevus temale detsembris nuumaks müüdnud noorpullide eest summas 28018,42eurot ja nuumapullide söötmiseks müüdnud söötade eest on võlgnevus 28,994,51 eurot. Nimetatud võlgnevusest on osaliselt tasutud aruande koostamise perioodil. Aruande majandusaastal OÜ Karitsu Rantšo lootusetuid võlgnevusi maha ei kandnud, eelnevatel aastatel maha kantud lootusetuid võlgnevusi aruandeaastal laekunud ei ole. Nõudena seotud osapoole vastu on raamatupidamisbilansis kajastatud emaettevõtte poolt antud laenuna tasutud OÜ Mandirei käibemaksukohustus summas 3227,07 eurot, kuna nimetatud ettevõtte on ühed käibemaksukohuslased. Nõudena Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ameti vastu on kajastatud 2013.a. eest arvestatud ja käskkirjaga kinnitatud, kuid välja maksmata mahe põllumajanduse-, pool-looduslike koosluste hooldamise, ebasoodsamate piirkondade ja ohustatud loomade kasvatamise toetused, kokku summas 89 803,31 eurot. Nimetatud toetused on kajastatud tuluna "muude äritulude" koosseisu. Majandusaasta aruande koostamise perioodil laekus kogu nõue. Intressinõuetest on kajastatud AS SEB Panga poolt arvestatud, kui järgneval perioodil tasutud pangaintress summas 5,73 eurot. Eelneval perioodil nõudena kajastatud intressid summas 44,41 eurot laekus aruande majandusaastal. Muude ette makstud tulevaste perioodide kuluna on kajastatud hoonete, ehitiste ja masinate kindlustus summas 508,61 eurot ja erialase kirjanduse ettemakse summas 131,19 eurot. Ette makstud maarendilepingute tagatisraha summas 4 808,15 eurot seoses maarendilepingute sõlmimisega arvestatakse ettevõttele tagasi rendilepingute lõppemisel viimase rendisumma tasumisena.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tooraine ja materjal	26 687	20 102
Lõpetamata toodang	7 234	7 163
Valmistoodang	29 974	30 852
Kokku varud	63 895	58 117

Lõpetamata toodanguna on raamatupidamisbilanssi kajastatud järgneva majandusaasta saagi saamiseks teostatud kulutused sügiskünnile summas 6956,54 eurot ja metsa kasvatuskulud summas 277,59 eurot. Valmistoodanguna kajastatakse ettevõttes toodetud silo ja omatoodetud lauamaterjal.

Lisa 5 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevara				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2011	136 013	3 422		139 435
Soetused	5 851			5 851
Müügid	-83 409			-83 409
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-43 907			-43 907
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	116 156			116 156
31.12.2012	130 704	3 422		134 126
Soetused	5 800			5 800
Müügid	-95 257			-95 257
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-18 417			-18 417
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	154 288			154 288
31.12.2013	177 118	3 422		180 540

Põhivara				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2011	96 853			96 853
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-3 147			-3 147
Soetused	37 843			37 843
Müügid	-16 814			-16 814
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-1 496			-1 496
31.12.2012	113 239			113 239
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-4 577			-4 577
Soetused	16 265			16 265
Müügid	-23 554			-23 554
31.12.2013	101 373			101 373

Soetusmaksumuse meetod

Käibevara				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2011			31 528	31 528
Soetused			62 888	62 888
Müügid			-4 321	-4 321
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-45 197	-45 197
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-14 914	-14 914
31.12.2012			29 984	29 984
Soetused			80 499	80 499
Müügid			-23 324	-23 324
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-30 860	-30 860
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-21 638	-21 638
31.12.2013			34 661	34 661

Müüdnud bioloogilised varad põhivara müügihinna

	2013	2012
Loomsed varad	24 664	22 181
Kokku	24 664	22 181

31. detsembri 2013.a. bilansipäeva seisuga kuulus osaühingu bioloogiliste varade koosseisu noor- ja nuumveiseid kokku 167 pead maksumusega 176 065,92 eurot ja noorhobune maksumusega 1051,83 , põllumajanduslikku tarbitavat toodangut kokku väärtuses 34 660,67

eurot ja kasvavat metsa väärtusega 3422,67 eurot. Aruande majandusaastal juhatuse poolt bioloogiliste varade ümber hindlust ei teostatud. Vasikaid sündis 2013.a. majandusaastal 133 pead, karja täienduseks osteti 2 noorpulli. Tapaloomadena realiseeriti 11 pead ja elus loomadena teistele lihavesikasvatajatele kokku 89 pead, neist oma tütarettvõttele nuumale 50 noorpulli. Põhikarja täienduseks läks 14 pead ja hukkus 9 noorlooma, neist aruandeaasta sündidest 7 pead. Põhikarjaloomi oli bilansipäeva seisuga kokku 133 pead, neist 129 ammlehma ja 4 tõupulli. Välja prakeeriti ja müüdi tapaloomadeks 24 ammlehma ja teistele lihavesikasvatajatele 2 tõupulli. Hukkus raske poegimise tõttu 6 ammlehma. Põhikarjaloomade müügist laekus ettevõttele kokku 24 664,03 eurot, müügikasum 1110,01 eurot on kajastatud muudesse ärituludesse. Kahju põhikarja loomade hukkumisest summas 4576,84 eurot on kajastatud muudes ärikuludes. Põllumajanduslikku toodangut s.o. haljasmassi siloks. teravilja, heina, karjamaasööta, põhku ja sõnnikut võeti arvele aruande majandusaastal 85 498,50 euro väärtuses. Müüdi 23324 euro väärtuses, müük oli põhiliselt oma tütarettvõttele nuumaloomade söötmiseks ning oma loomadele kasutati põllumajandustoodangut kokku 30086,29 euro väärtuses. Taimekasvatustoodangu tootmiseks kasutati sõnnikut 773,71 euro väärtuses. Alla hinnati kvaliteedi languse tõttu Matsalu luhahain, mis toodeti aruande majandusaastal ja 2011.a. majandusaastal, kokku summas 21 638,01 euro väärtuses. Kvaliteedi languse põhjustas 2012.a. majandusaasta ebasoodne suvi, mil luht jäi pidevate vihmasadude tõttu ja üleujutuse tõttu koristamata.

Lisa 6 Tütarettvõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettvõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettvõtja registrikood	Tütarettvõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2012	31.12.2013
1054250	OÜ Mandirei	Eesti	lihavesiste nuumamine	100	100

Tütarettvõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettvõtja nimetus	31.12.2012	31.12.2013
OÜ Mandirei	4 346	4 346
Kokku	4 346	4 346

OÜ Karitsu Rantšo omab tütarettvõtet OÜ Mandirei 100 %-lise osalusega. Kuna ettevõtete vahel rahaliste vahendite liikumist dividendidena liikunud ei ole, arvestab OÜ Karitsu Rantšo osa maksumuse väärtuseks soetusmaksumust.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2012	3 000	144	3 144
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	3 000	144	3 144
			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2012	3 000	144	3 144
31.12.2013	3 000	144	3 144
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	3 000	144	3 144

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena on OÜ Karitsu Rantšo arvel Estonian-ACB-Vianco osa maksumusega 3000 eurot, mis

moodustab nimetatud ettevõtte osakapitalist 0,73 %.

Muude pikaajaliste investeeringutena on kajastatud TÜH Kroonleht osa 63,91 euro väärtuses ja Eesti Töuloomakasvatavate Ühistu liikmemaks summas 79,89 eurot.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
	Ehitised	Kokku
31.12.2011		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309
31.12.2012		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309
31.12.2013		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309

	2013	2012
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	460	460
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	1 084	1 123

Kinnisvarainvesteeringutena on osaühingul arvel 2 korterit, mida tootmistegevuses ei kasutata. Nimetatud kortereid ei ole aruande majandusaastal ümber hinnatud, kuna antud piirkonnas ei ole korteritele aktiivset turgu. Nimetatud korteritelt kulumi arvestust ei teostata. Üks korteritest on välja üüritud. Üüritulu saadi aruande majandusaastal 460 eurot. Kortерitele tehtud kulutused aruande majandusaastal kokku olid 1084 eurot, mille moodustasid kulutused sihtotstarbelistele maksetele ja kasutamata seisva korteri küttele. Kuna antud piirkonnas müügiotol ja välja üüri-mata korterite järgi ei ole nõudlust, siis ettevõtte ei ole enda valduses olevate korterite osas otseseid müügiotsuseid teinud.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

(eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised	Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2011											
Soetusmaksumus	103 014	157 856	38 841	1 918	353 893	394 652	11 104	117 299	11 294	128 593	795 219
Akumuleeritud kulum		-43 473	-11 554	-873	-127 717	-140 144	-5 695				-189 312
Jääkmaksumus	103 014	114 383	27 287	1 045	226 176	254 508	5 409	117 299	11 294	128 593	605 907
Ostud ja parendused			26 950		20 419	47 369	2 787	35 041		35 041	85 197
Amortisatsioonikulu		-5 249	-3 884	-368	-25 427	-29 679	-825				-35 753
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-709		-2 794	-3 503					-3 503
Müügid	-1 137	-6 735									-7 872
Ümberklassifitseerimised		3 524	1 625			1 625			-1 625	-1 625	3 524
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest			1 625			1 625			-1 625	-1 625	0
Muud ümberklassifitseerimised		3 524									3 524
31.12.2012											
Soetusmaksumus	101 877	152 544	65 771	1 918	367 675	435 364	13 891	152 340	9 669	162 009	865 685
Akumuleeritud kulum		-46 621	-14 502	-1 241	-149 301	-165 044	-6 520				-218 185
Jääkmaksumus	101 877	105 923	51 269	677	218 374	270 320	7 371	152 340	9 669	162 009	647 500
Ostud ja parendused				946	77 251	78 197	525	9 724	17	9 741	88 463
Amortisatsioonikulu		-5 336	-4 971	-456	-29 482	-34 909	-898				-41 143
Allahindlused väärtuse languse tõttu					-7 544	-7 544					-7 544
Müügid					-1 794	-1 794					-1 794
Ümberklassifitseerimised	9 494			-80	1 725	1 645	-1 645		-9 494	-9 494	0
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	9 494								-9 494	-9 494	0
Muud ümberklassifitseerimised				-80	1 725	1 645	-1 645				0
Muud muutused				-188		-188	188				0
31.12.2013											
Soetusmaksumus	111 371	152 544	65 387	2 784	418 992	487 163	12 771	162 064	192	162 256	926 105
Akumuleeritud kulum		-51 957	-19 089	-1 885	-160 462	-181 436	-7 230				-240 623
Jääkmaksumus	111 371	100 587	46 298	899	258 530	305 727	5 541	162 064	192	162 256	685 482

Müüdud materiaalne põhivara müügihinna

	2013	2012
Maa		1 137
Ehitised		16 119
Masinad ja seadmed	7 000	
Muud masinad ja seadmed	7 000	
Kokku	7 000	17 256

Aruande majandusaastal soetas ettevõtte kapitalirendilepinguga traktori Case IH Farmall 105 A koos frontaallaaduriga Case IH IRZ 120 maksumusega 46300,04 eurot, söödajaotur-segisti TRIOLET Solomix-1 800-VLH-B maksumusega 19656,00 eurot, niiduki Novadisc 305 maksumusega 6800 eurot, Muruniiduki HQ-AM 265 AC maksumusega 2845 eurot, libliklumesaha PUV.2800 maksumusega 1650 eurot, elektrikarjuse generaatori maksumusega 526,26 eurot ja arvutikomplekti Intel Core maksumusega 945,83 eurot. Müüdi teistele ettevõtjatele traktor MTZ 82 koos esilaaduriga KRAVI jääkmaksumusega 1794,29 eurot müügihinnaga 7000 eurot. Maha kanti söödajagaja -põhupurusti soetusmaksumusega 8244,60 eurot jääkmaksumusega 4287,34 eurot, niiduk Samaz X 108.5 soetusmaksumusega 3767,59 eurot jääkmaksumusega 1758,11 eurot ja kogurkärü soetusmaksumusega 3875,60 jääkmaksumusega 1498,46 eurot, kuna nende kasutamine tootmistegevuses kulumise tõttu ei ole enam võimalik. Peale selle kanti maha veel täieliku kulumise tõttu traktori järelkärü maksumusega 383,47. Kahju põhivara väärtuse langusest on kajastatud muudesse ärikuludesse kokku summas 7543,91 eurot. Ehitiste rekonstrueerimistöödele kulutas ettevõtte aruande majandusaastal kokku 9362,74 eurot, millest põhiline kulu teostati Karitsa Mõisavälja lauda rekonstrueerimisele. Kuna kõikidel pooleliolevatel ehitus- ja rekonstrueerimisel olevatel objektidel on veel palju tegemata töid, siis ühtegi objekti ei akteeritud.

Lisa 10 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	15 000	15 000			3 kuu EURIBOR+3,4 %	EUR	15.01.2014
Kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	29 435	29 435					
Maa hüpoteegilaen	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES maaostulaen	575	575			6	eesti kroon	30.04.2027
Lühiajaline laen eraisikutelt	14 261	14 261			12 % aastas	eesti kroon	31.12.2014
Lühiajalised laenud kokku	59 546	59 546					
Kapitalirendikohustused kokku	54 771		54 771				
Muud laenukohustused							
Maaelu Edendamise SA pikaajaline laen	7 094			7 094	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa hüpoteegilaen	9 774			9 774	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
Muud laenukohustused kokku	16 868			16 868			
Laenukohustused kokku	131 185	59 546	54 771	16 868			

	31.12.2012	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	20 000	20 000			6 kuu EURIBOR+ 2% aastast	EURO	20.02.2013
Kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	44 667	44 667					
maa hüpoteegilaen	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES maaostulaen	575	575			6	eesti kroon	30.04.2027
Lühiajaline laen eraisikutelt	14 261	14 261			12 % aastast	eesti kroon	31.12.2013
Lühiajalised laenud kokku	79 778	79 778					
Kapitalirendikohustused kokku	42 873		42 873				
Muud laenukohustused							
Maaelu Edendamise SA pikaajaline laen	7 670			7 670	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa hüpoteegilaen	10 049			10 049	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
Muud laenukohustused kokku	17 719			17 719			
Laenukohustused kokku	140 370	79 778	42 873	17 719			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2013	31.12.2012
Maa	55 706	55 706
Masinad ja seadmed	161 619	108 947
Kokku	217 325	164 653

OÜ Karitsu Rantšol on AS SEB Ühispannaga sõlmitud arvelduskrediidi leping 15 000, eurole tagastamistähtajaga 15 jaanuar 2014.a. Põllumajanduslikuks tootmiseks vajalike põllumajandusmasinate soetamiseks on sõlmitud kapitalirendilepingud AS SEB Ühisliisinguga. Aruande majandusaastal soetati liisingulepingutega ettevõttele vajalikud söödajatur-segisti TRIOLIET Solomix-1 800-VLH-B maksumusega 19500 eurot, traktor Case IH Farmall 105 A koos frontaallaaduriga maksumusega 46 300 eurot. 2014.a. majandusaastal on OÜ Karitsu Rantšol kohustus tasuda kapitalirendi lepingute alusel 29 435,22 eurot. Pikaajalise osana kuulub tasumisele järgnevatel majandusaastatel 54 770,54 eurot. Maaelu Edendamise Sihtasutusega sõlmiti 2002.a. pikaajaline laenuleping, mille alusel saadi laenu kinnistu soetamiseks. Intressimäär aastast on selle laenu kasutamise eest 6% aastast. Lepingu tasumise lõpptähtaeg on 30. aprill 2027.a. Järgneval majandusaastal tuleb ettevõttele tasuda 575,15 eurot, pikaajalise kohustuse osa on 7094,37 eurot. Tagatiseks nimetatud laenule on hüpoteek soetatud kinnistule. Ettevõtte on sõlminud Eesti Vabariigiga maa soetamiseks kahe kinnistu osas lepingud, mille tasumise lõpptähtajad on 21. veebruar 2047.a. ja 10. oktoober 2053.a. Järgneval majandusaastal tuleb tasuda kokku 274,70 eurot, pikaajaliseks osaks jääb tasuda veel 9774,54 eurot. Erasisikutelt on eelnevatel majandusaastatel seoses maade ostmiseks investeerimise vajadusega võetud laenud kokku 14 261 eurot. Kuna ettevõttele oli ka aruande majandusaastal vajadus investeerida tootmiseks vajalikesse põllumajandusmasinatesse ja teostada loomakasvatushoonete rekonstrueerimistööd, siis ei olnud võimalik nimetatud laenusid tasuda ning pikendati laenulepingu tasumise tähtaega järgneva s.o. 2014.a. majandusaasta lõpuni. Nendelt laenudelt arvestatud, kuid laenuandjatele osaliselt tasumata intressid on kajastatud viitvõlgnevuste kirjele summas 3740,54 eurot.

Lisa 11 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		3 161		
Üksikisiku tulumaks		4 330		3 527
Erisoodustuse tulumaks		518		518
Sotsiaalmaks		2 924		2 620
Kohustuslik kogumispension		23		25
Töötuskindlustusmaksed		146		180
Ettemaksukonto jääk	1 069		1 129	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 069	11 102	1 129	6 870

Maksuvõlad kokku on 11102,27 eurot, milleks on järgmisel perioodil tasumisele kuuluvad detsembrikuus väljamakstud töötasult ja maarenditasudelt kinnipeetud üksikisiku tulumaks summas 4329,93 eurot, kinnipeetud kogumispensioni makse 23,20 eurot, kinnipeetud ja arvestatud töötuskindlustus summas 146,05 eurot, sotsiaalmaks summas 2923,64 eurot ja soodustuste tulumaksu võlgnevus detsembris väljamakstud toetustelt summas 518,35.

Käibemaksu võlgnevus detsembrikuu eest on 3161,10 eurot. Eelnevate kuude eest oli käibemaksu ettemaksu saldo 1069,27 eurot.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	11 526	11 526	
Võlad töövõtjatele	14 267	14 267	
Maksuvõlad	11 102	11 102	11
Muud võlad	3 741	3 741	
Intressivõlad	3 741	3 741	
deklareerimata maksukohustused	5 001	5 001	
Kokku võlad ja ettemaksed	45 637	45 637	

	31.12.2012	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 950	2 950	
Võlad töövõtjatele	11 958	11 958	
Maksuvõlad	6 870	6 870	11
Muud võlad	5 928	5 928	
Intressivõlad	5 928	5 928	
deklareerimata maksukohustused	3 688	3 688	
Kokku võlad ja ettemaksed	31 394	31 394	

Võlad tarnijatele koosnevad ettevõttele detsembrikuus ostetud elektrienergia, telefoniteenuste, varuosade ja muude materjalide ostude eest võlgnevustest kokku summas 11 525,79 eurot, mille tasumise tähtajad jäävad järgnevasse perioodi ja need tasuti majandusaasta aastaaruande koostamise perioodil.

Võlad töötajatele koosnevad detsembrikuu eest arvestatud, kuid järgneval perioodil väljamaksmisele kuuluvast töötasust summas 7410,18 eurot ja puhkusetasu reservist 6856,81 eurot. Maksuvõlad kokku on 11 102,27 eurot, milleks on järgmisel perioodil tasumisele kuuluvad töötasudelt ja

maarendimaksetelt kinnipeetud ja arvestatud maksud kokku summas 7422,82 eurot, ettevõtte soodustuste tulumaksust 518,35 eurot ja detsembrikuu käibemaksust 3161,10 eurot. Majandusaasta aruandes kajastatud intressivõlad on eraisikute laenudelt arvestatud kuid välja maksmata intressid summas 3740,54 eurot. Detsembrikuu töötasudelt arvestatud kuid deklareerimata maksukohustused kokku on 5001,42 eurot. Nende deklareerimise ja tasumise kohustus tekitab järgmisel majandusaastal.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	31.12.2012
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks		
Sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198	40 198
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	40 198	40 198
Kokku sihtfinantseerimine	40 198	40 198
	31.12.2012	31.12.2013
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks		
sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198	40 198
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	40 198	40 198
Kokku sihtfinantseerimine	40 198	40 198

Pikaajaliste kohustuste koosseisu on raamatupidamise bilansis kajastatud ; Sõnnikuhoidlatele ehitatavate veekaitsenõuetega vastavusse viimise" toetus kokku summas 40 197,53 eurot . Kuna sõnnikuhoidlates on veel lõpetamata töid, mida ettevõtte ei ole suutnud teostada , siis sõnnikuhoidlate ekspluatatsiooni andmist aruande majandusaastal ei toimunud.

Lisa 14 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Osakapital	34 112	34 112
Osade arv (tk)	533	533
Bilansipäeva seisuga s.o. 31. detsember 2013.a. on osaühingul 13 osanikku, kellele kuuluvad 533 osa. Osa väiksemaks nimiväärtuseks on vastavalt üldkoosoleku otsusele 26 detsembrist 2011.a. 64 eurot. Aruande majandusaastal osakapitali ja osanike osas ettevõttes muutusi ei toimunud.		

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2013	2012
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	143 379	149 008
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	143 379	149 008
Kokku müügitulu	143 379	149 008
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toodang, kaubad ,materjalid ja teenused	21 199	25 555
Muud tööd ja teenused	2 856	4 972
Tarbitav bioloogiline vara	4 445	5 854
Valmistoodang	22 179	18 245
Bioloogiline vara- noorloomad tapaks	10 308	21 715
Bioloogiline vara- noorloomad tõuloomadeks	82 392	72 667
Kokku müügitulu	143 379	149 008

OÜ Karitsu Rantšo realiseeris 6 tapaloomadeks lihakombinaatidesse 11 mahe noorlooma, millest laekus ettevõttele 10 307,95 eurot. Üles kasvatamiseks ja nuumale müüdi kokku 89 noorlooma, neist tütarrettevõttele nuumale 50 noorpulli ja teistele lihaseisekasvatajatele 39 noorlooma. Nende müügist laekus ettevõttele 82 391,9,3 eurot. Tarbitav bioloogiline vara s.o. mahehein ja -põhk ning valmistoodangust silod ning söödajahu on põhiliselt müüdnud tütarrettevõttele nuumapullide söötmiseks. Ettevõtte müüb tütarrettevõttele OÜ Mandirei nuumal olevatelepullide hooldamiseks ka söötmisteenust ja traktoritöid ning teisi vajalikke teenuseid, kuna tütarretvõttel puuduvad tootmiseks vajalikud masinad, seadmed ja töötajad.

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2013	2012
Tulu sihtfinantseerimisest	179 190	180 572
Bioloogilise tootva vara müügikasum	710	5 367
Põhivara müügikasum	5 206	9 383
Muud	0	2
Kokku muud äritulud	185 106	195 324

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	83 109	74 611
Sotsiaalmaksud	28 257	25 618
Tööandja poolt makstud haigutoetus	177	548
Töötajatele tehtud soodustused	2 000	1 975
Erisoodustustelt tasutud maksud	835	825
Kokku tööjõukulud	114 378	103 577
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	8

Lisa 18 Muud ärikulud

(eurodes)

	2013	2012
Kahjum bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	21 031	15 502
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	10
Muud	634	572
Kokku muud ärikulud	21 665	16 084

Aruande majandusaastal hindas OÜ Karitsu Rantšo juhatus alla ja kandis muudesse ärikuludesse 2011.a. majandusaastal toodetud Matsalu luhaist toodetud luhaheina 1400 kg maksumusega 30,80 eurot ja 2013.a. toodetud ja arvele võetud luhaheina maksumuse tegelikust tootmisomahinnast 21000 euro võrra, kuna seda ei saa loomasöödana kasutada liigse kuluisalduse tõttu. Muud ärikulud koosnevad liikmemaksudest teistele ettevõtetele ja väärtpaberi arve hooldustasust kokku summas 633,62 eurot.

Lisa 19 Tingimuslikud kohustused ja varad

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tingimuslikud kohustused		
Võimalikud dividendid	853 216	786 897
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	179 175	165 248
Kokku tingimuslikud kohustused	1 032 391	952 145

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tütarettevõtjad	60 240		7 904	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		18 001		19 273

2013	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tütarettevõtjad	187	78 640	9 157	5 930
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	12 639	369		
2012	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tütarettevõtjad	8 281	62 768	12 615	12 615
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	11 726	915		

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	23 715	22 172
jõulutoetus	1 150	1 050

OÜ Karitsu Rantšo tegevusega otseselt seotud osapoolteks on tütarettevõtte OÜ Mandirei, kus nuumatakse emaettevõttelt ostetud nuumapulle. Emaettevõtte müüb nuumaks vajalikud loomad ja sööda tütarettevõttele keskmiste laohindadega ja söötmis- ning muud loomade hooldamiseks vajalikud teenused aga tegelike kulutuste alusel. Kohustusena seotud osapoolte vastu on laenulepingud, mis on sõlmitud seoses investeerimisvajadustega maa soetamiseks ning mida ei ole suudetud tagastada summas 14 260,54 eurot. Nimetatud laenude kasutamise eest on aruandemajandusaastal arvestatud intresse kokku 1711,32 eurot ja välja makstud intresse 3898,73 eurot. Tegev ja kõrgema juhtkonna käest on ostetud maarendilepingu alusel maarenti summas 3145,10 eurot ja transporttööde teostamist nõukogu liikmele kuuluvalt ettevõttelt summas 9493,68 eurot. OÜ Karitsu juhatus on 1 liikmeline ja nõukogusse kuulub 5 liiget. Eraldi tasu juhatuse ja nõukogu töös osalemise eest ei ole arvestatud. Tasustatud on juhatuse esimeest ja nõukogu liikmeid tegeliku töötamise alusel.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.06.2014

Osaühing Karitsu Rantšo (registrikood: 10222189) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JAANUS VESSART	Juhatuse liige	12.03.2015

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2013
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	945 323
Aruandeaasta kasum (kahjum)	87 068
Kokku	1 032 391
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	1 032 391
Kokku	1 032 391

Aruandeaasta kasumi jaotamise otsus ei ole asuande esitamise hetkeks veel langetatud.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu veislaste ja pühvlikasvatus	01421	92700	64.65%	Jah
Söödakultuuri- ja heintaimikasvatus jm üheaastaste põllukultuuride kasvatus	01199	20675	14.42%	Ei
Spetsialiseerimata hulgikaubandus	46901	12400	8.65%	Ei
Loomakasvatuse abitegevused	01621	11655	8.13%	Ei
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	5949	4.15%	Ei

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Ülo Pranno	33601080218		384 EUR
Ülle Kajaste	45311290263		2688 EUR
Õnne Viiron	46202200359		64 EUR
Toomas Post	36001030313		768 EUR
Tiit Pobbol	36201210228		384 EUR
Saale Orav	44610240346		192 EUR
Lille Pranno	43601080219		320 EUR
Leino Vessart	33907230365		10816 EUR
Kalev Viiron	36306150345		512 EUR
Kaari Küün	44112110314		7040 EUR
Jaanus Vessart	36903310212		7936 EUR
Henno Akkatus	33701170219		512 EUR
Enno Praats	33508230271		2496 EUR

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4845521
Faks	+372 4845245
Mobiiltelefon	+372 5069094
E-posti aadress	karitsu.oppetalu@mail.ee